

KOMENTÁR k ročnému výkazu o kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2010

Štatistické zisťovanie v roku 2010 sa vykonávalo v staro-nových podmienkach. Výkaz sa značne rozšíril, čiastočne upravený bol 5. modul a v 7. module sa značne zmenila štruktúra a pribudol 8. modul. Tieto zmeny spôsobili značný nárast potreby usmernenia spravodajských jednotiek zo strany Národného osvetového centra (ďalej NOC). Z iniciatívy Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ďalej MK SR sa realizoval elektronický zber dát na báze jednotlivých spravodajských jednotiek, ďalej SJ. SJ boli vyzvané na stiahnutie elektronického formulára zo stránky MK SR s možnosťou zaslania papierovej podoby výkazu, ak nebudú mať možnosť digitálne spracovať výkaz. Niektoré SJ poslali požadované informácie v elektronickej podobe, ale len veľmi málo ich bolo doručených v požadovanom formáte a rozsahu vyplnenia. NOC dodatočne tieto SJ digitalizovalo na základe zaslaných formulárov KULT v papierovej podobe potvrdených štatutárnym zástupcom od jednotlivých obcí a miest.

Zber a vypĺňanie formulárov v papierovej podobe mali obce a mestá uskutočniť do 1.2.2010. Veľa formulárov prišlo po tomto termíne. Takmer všetky SJ poukazovali na veľmi krátky čas pre získanie požadovaných údajov. Okrem toho sa stále vyskytovali nezrovnalosti so štatistickými kódmi na prvej strane výkazu. Zo zaslaných obecných výkazov sme analýzou zistili, že 96% výkazov bolo potrebné doplniť alebo po konzultácií upraviť.

Štatistické výkazy KULT za rok 2010 odovzdalo 76% SJ, neodovzdalo 24% SJ. V predchádzajúcom roku neodovzdalo 24% SJ štatistické hlásenie. Návratnosť štatistických výkazov bola zameraná na získanie informácií hlavne z väčších obcí a miest. Opakovane konštatujeme, že štatistické zisťovania neodovzdávajú zväčša veľmi malé obce, ktoré takmer žiadnu kultúrnu činnosť nevykonávajú. Predpokladáme, že absencia výkazov od týchto obcí výrazne neskresľuje štatistiku kultúrnych aktivít.

V roku 2010 v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol počet vykazovaných kultúrno-osvetových zariadení a subjektov (KOZ) na 2 663 KOZ (pokles o 213). Samosprávne kultúrno-osvetové zariadenia sa podieľali z toho počtom 1 721 zariadení, kde nastal pokles o 26 zariadení.

Z tohto počtu sa znížil aj celkový počet zariadení s právnou subjektivitou na 435 KOZ (pokles o 129 zariadení).

V počte zamestnancov bol taktiež zaznamenaný pokles v týchto zariadeniach oproti minulému roku o 73,88 zamestnancov (3 161,02 zamestnancov). Pokles bol zaznamenaný aj v počte odborných pracovníkov o 10,65. V rámci samosprávnych kultúrno-osvetových zariadení bol taktiež zaznamenaný pokles o 57,9 pracovníkov (2 042,1 zamestnancov), z toho v obecnej samospráve poklesol počet zamestnancov o 55,09 (1 641,55 zamestnancov).

V roku 2010 sa uskutočnilo v SR spolu 70 342 kultúrno-osvetových podujatí. V porovnaní s rokom 2009 je to až o 7 173 podujatí menej. V štruktúre podujatí bol zaznamenaný pokles počtu vo všetkých sledovaných kategóriách. Pokles realizovaných podujatí kopíruje pokles KOZ vykonávajúcich tieto aktivity.

V oblasti hospodárenia KOZ sa celkový pokles prejavil aj v objeme vynaložených prostriedkov do tejto časti kultúry. Náklady na kultúrnu činnosť sa znížili o 691 640,26 EUR (24 724 354,86 EUR). V roku 2010 klesli aj mzdové náklady zamestnancov v tejto časti kultúry o 1 189 559,54 EUR (14 887 286,31 EUR). V oblasti kapitálových výdavkov bol zaznamenaný nárast a v roku 2010 sa vynaložilo o 581 510,15 EUR viac ako v predchádzajúcom období (2 892 649,35 EUR).

Záujmové vzdelávanie v sledovanom období zaznamenalo pokles v počte cyklických podujatí o 659 podujatí (8 003 podujatí), ale napriek tomu bol v roku 2010 zaznamenaný nárast priemerný počet účastníkov o 11 908 osôb (81 056 priemerného počtu osôb). Pri jednorazových záujmových vzdelávacích podujatiach počet aktivít v roku 2010 poklesol v porovnaní s rokom 2009 o 72 aktivít

(11 914 podujatí). Počet účastníkov tejto formy vzdelávania sa napriek tomu zvýšil o 15 653 osôb (672 359 účastníkov).

Sledované parametre záujmovej umeleckej činnosti boli v roku 2010 nasledovné: počet záujmových umeleckých kolektívov klesol až o 1 818 (4 152 kolektívov). Pokles nastal aj v počte členov týchto kolektívov až o 8 998 členov (75 656 členov kolektívov). Zaznamenali sme pokles aj v počte jednotlivcov participujúcich na záujmovej umeleckej činnosti až o 6 068 jednotlivcov (8 669 jednotlivcov) a klesol aj počet aktivít záujmovej umeleckej činnosti až o 4 763 aktivít (33 792 aktivít).

Spracovala: Mgr. Zora Turancová, Sekcia kultúrneho dedičstva MK SR